

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Pauli Tapani Nurminen	Telia Tunnistus	24.02.2026 14:56:07 UTC+02:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisälllys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (2 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

Päivi Parviainen
valiokuntakanslian sihteeri
Hallintovaliokunta
paivi.parviainen@eduskunta.fi

Keski-Suomen pelastuslaitoksen lausunto valtioneuvoston selonteosta sisäisestä turvallisuudesta

Keski-Suomen pelastuslaitos kiittää mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston selonteosta sisäisestä turvallisuudesta. Selonteko käsittelee ajankohtaisesti toimintaympäristön jatkuvaa muutosta, jossa turvallisuusuhat ovat samanaikaisesti monimutkaistuneet, nopeatuneet ja kytkeytyneet toisiinsa. Sisäinen turvallisuus ei ole enää vain viranomaistoimintaa yksittäisissä häiriötilanteissa, vaan keskeinen osa kansallista kokonaisturvallisuutta ja yhteiskunnan kriisinkestävyyttä.

Turvallisuusympäristön epävakaas, hybridiuhat, kybervaikuttaminen, ilmastomuutoksen voimistamat sään ääri-ilmiöt sekä kriittisen infrastruktuurin haavoittuvuudet muodostavat kokonaisuuden, jossa pelastustoimen rooli on entistä strategisempi. Pelastustoimi toimii käytännössä viimeisenä turvaverkkona tilanteissa, joissa muut riskienhallinnan kerrokset ovat pettäneet.

Tilannekuva ja viranomaisyhteistyö

Yhteinen, ajantasainen ja jaettu tilannekuva on turvallisuusjohtamisen perusedellytys. Häiriö- ja poikkeusoloissa päätöksenteon nopeus ja oikea-aikaisuus ratkaisevat vaikutukset. Pelastuslaitos näkee yhteisen tilannekuvan kehittämisen ja jakamisen keskeisenä toimenä häiriö- ja poikkeusolojen hallinnassa. Tehokas tiedonvaihto poliisin, sosiaali- ja terveydenhuollon, rajavartiolaitoksen, puolustusvoimien sekä muiden toimijoiden kanssa on välttämätöntä eri tilanteiden hallitsemiseksi. Toimiva yhteistyö edellyttää yhteensopivia tietojärjestelmiä, viranomaisten vastuualueiden selkeyttämistä sekä jatkuvaa yhteistä harjoittelua.

Pelastustoimen suorituskky ja resurssit

Selonteossa todettu tarve vahvistaa viranomaisten suorituskkyä on pelastustoimen näkökulmasta keskeinen. Onnettomuuksien ehkäisy on strategisesti tärkeä osa pelastustoimen toimintaa, ja sen painoarvo tulee säilyttää myös resurssiohjausta koskevissa päätöksissä.

Keski-Suomen pelastuslaitos arvioi, että Orpon hallitusohjelmassa asetettu tavoite tulipalojen määrän puolittamisesta vuoteen 2030 mennessä on strategisesti tärkeä ja linjassa sisäisen turvallisuuden kehittämistavoitteiden kanssa. Tulipalojen määrän merkittävä vähentäminen edellyttää vahvaa panostusta paloturvallisuuskoulutukseen, riskien ennakointiin, rakennusten paloturvallisuusmääräysten noudattamisen valvontaan sekä kansalaisten ohjaukseen ja neuvontaan.

Poikkeusoloissa pelastustoimen henkilöstöresurssit ovat käytännössä pienemmät kuin normaalioloissa. Haasteen aiheuttavat puolustusvoimien varaamat henkilöt niin vakinaisessa kuin sopimuspalokuntatoiminnassakin. Pelastustoimen suorituskyvyn varmistamiseksi tulisi pääsääntöisesti osoittaa vakinainen pelastushenkilöstö ja harkinnanvaraisesti sopimuspalokuntatoiminnassa olevat myös poikkeusoloissa pelastustoimen palvelukseen. Lisäksi tulisi selvittää puolustusvoimista vapautuvan päällystön mahdollinen käyttö pelastustoimen tehtävissä.

Väestönsuojelu ja varautuminen

Väestönsuojelun merkitys on kasvanut muuttuneessa turvallisuustilanteessa. Väestönsuojelun toimivuuden varmistaminen edellyttää väestönsuojien kunnon ja käyttövalmiuden varmistamista, väestön omatoimisen varautumisen vahvistamista, vaaratiedottamisen ja kriisiviestinnän suunnitelmallista kehittämistä. Ukrainan opit väestönsuojelusta on otettava huomioon sitä kehitettäessä. Poikkeusolojen valmiussuunnittelua tulee harjoitella säännöllisesti moniviranomaisyhteistyössä. Uudessa valmiuslakiesityksessä pelastustoimen rooli mm. evakuointitilanteiden yleisjohtamisessa on keskeinen. Tehtävistä suoriutuminen edellyttää vahvempaa pelastustoimen resurssointia ja eri viranomaistyön yhteensovittamista myös ministeriöiden tasolla.

Yhteenveto ja johtopäätökset

Selonteossa tunnistetaan poikkihallinnollisesti viranomaisten varautumisen, suorituskyvyn ja yhteistyön kehittämistarpeet. Keski-Suomen pelastuslaitoksen näkemyksen mukaan linjaukset ovat oikeansuuntaisia, mutta niiden toimeenpano edellyttää riittävää, pitkäjänteistä ja riskiperusteisesti kohdennettua resurssointia. Sisäisen turvallisuuden vahvistaminen ei ole vain hallinnollinen uudistus, vaan investointi yhteiskunnan vakauteen, luottamukseen ja toimintakykyyn kaikissa olosuhteissa.

Jyväskylässä 24.2.2026

Keski-Suomen pelastuslaitos

Pauli Nurminen

riskienhallintapäällikkö